

ECLI:NL:RBMNE:2024:5787

Instantie	Rechtbank Midden-Nederland
Datum uitspraak	09-10-2024
Datum publicatie	24-10-2024
Zaaknummer	567614 / HA ZA 23-770
Rechtsgebieden	Verbintenissenrecht
Bijzondere kenmerken	Eerste aanleg - enkelvoudig
Inhoudsindicatie	Eisers willen van Google en Kamer van Koophandel informatie ontvangen over de persoon/personen, die een document genaamd dossier dossiernaam aan diverse geadresseerden hebben verzonden via een gmail-adres. Volgens eisers is de inhoud van het document onrechtmatig tegenover hen. Kamer van Koophandel is (toevallig) in staat om te achterhalen vanuit welk account uittreksels zijn aangevraagd die bij het document waren gevoegd. Wet Open Overheid niet van toepassing in deze situatie. AVG niet van toepassing, want gaat om verwerking van bedrijfsgegevens en niet persoonsgegevens. Belangenafweging valt in voordeel van eisers uit. Kamer van Koophandel moet gegevens verstrekken aan eisers. Vordering tegen Google wordt afgewezen, omdat het account al definitief verwijderd was voordat eerste verzoek om informatie kwam, zij gegevens daarom niet veilig heeft kunnen stellen en dus feitelijk niet in staat is aan het veroordeelde te voldoen.
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl NJF 2024/491 JBP 2024/132

Uitspraak

RECHTBANK Midden-Nederland

Civiel recht

Zittingsplaats Utrecht

Zaaknummer: C/16/567614 / HA ZA 23-770

Vonnis van 9 oktober 2024

in de zaak van

1 STICHTING KRAAMZORG DE WAARDEN GROEP,

gevestigd en kantoorhoudende te Schoonhoven,

2

2. VERENIGING BRANCHEORGANISATIE GEBORTEZORG,

gevestigd en kantoorhoudende te Utrecht,

3

3. [eiseres 1] ,

wonende te [woonplaats 1] ,

4

4. [eiseres 2] ,

wonende te [woonplaats 2] ,

5

5. [eiser] ,

wonende te [woonplaats 3] ,

eisende partijen,

hierna samen te noemen: De Waarden c.s.,

advocaat: mr. J.J. van der Goen te Hilversum,

tegen

1. de rechtspersoon naar buitenlands recht

GOOGLE IRELAND LTD,

gevestigd en kantoorhoudende te Dublin (Ierland),

gedaagde partij,

hierna te noemen: Google,

advocaten: mrs. D. Verhulst en K.M.P. van den Heuvel te Amsterdam,

2

2. het zelfstandig bestuursorgaan KAMER VAN KOOPHANDEL,

gevestigd en kantoorhoudende te Utrecht,

gedaagde partij,

hierna te noemen: KvK

advocaat: mrs. F.H.M. Eijdemans en F. de Vriend te s-Hertogenbosch.

1 Samenvatting

- 1.1. De Waarden c.s. willen van Google en KvK informatie ontvangen over de persoon of personen, die op of omstreeks 30 januari 2022 via het e-mailadres [email-adres] @gmail.com een document genaamd dossier [dossiernaam] aan diverse geadresseerden hebben verzonden. Volgens De Waarden c.s. is de inhoud van het document onrechtmatig tegenover hen en zij willen de betrokken persoon of personen daarover kunnen aanspreken.
- 1.2. De vorderingen tegen Google worden afgewezen, omdat Google niet meer over de gegevens beschikt die De Waarden c.s. willen hebben. Tegen KvK worden de vorderingen gedeeltelijk toegewezen. Zij beschikt over gegevens die De Waarden c.s. mogelijk verder kunnen helpen met hun zoektocht naar degene die het document heeft verspreid. Gegeven de omstandigheden van het geval en de door de rechtbank gemaakte belangenafweging is KvK gehouden De Waarden c.s. verder te helpen.

2 De procedure

- 2.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:
 - de dagvaarding van 27 oktober 2023 met 4 producties
 - de conclusie van antwoord van Google met 4 producties
 - de conclusie van antwoord van KvK met 1 productie
 - de brief waarin een mondelinge behandeling is bepaald
 - de akte met 1 aanvullende productie van De Waarden c.s.
 - de akte met 1 aanvullende productie van Google
- 2.2. Op 30 mei 2024 heeft de mondelinge behandeling plaatsgevonden. De advocaten van partijen hebben spreekantekeningen voorgedragen. Van wat verder is besproken, heeft de griffier aantekeningen gemaakt. Daarna is vonnis bepaald.

3 De beoordeling

Waar gaat de zaak over?

- 3.1. Vanuit het e-mailaccount [email-adres] @gmail.com is op of omstreeks 30 januari 2022 een omvangrijk document, getiteld dossier [dossiernaam] en ondertekend door [bijnaam] , breed gedeeld binnen de kraamzorgbranche, media en politiek.
- 3.2. In het document worden vermeende misstanden in de kraambranche aan de orde worden gesteld en daarbij wordt De Waarden c.s. beschuldigd van nepotisme, vriendjespolitiek, belangenverstremgeling, zelfverrijking, machtsmisbruik, kartelvorming, corruptie en subsidiefraude. Ook worden er in het document privégegevens en privéfoto's gedeeld van verschillende bestuurders en familieleden.
- 3.3. Volgens De Waarden c.s. is die informatie over hen onjuist, smadelijk en lasterlijk en daarmee onrechtmatig. Het document is anoniem verzonden en De Waarden c.s. weten tot op vandaag niet welke perso(n)en het document hebben geschreven en verspreid.

- 3.4. Bij het document waren 39 KvK-uittreksels bijgevoegd. Op KvK-uittreksels wordt altijd onderaan vermeld "*Gegevens zijn vervaardigd op (datum) om (tijdstip)*". Op de bijgevoegde uittreksels zijn die vermeldingen steeds verwijderd, maar de auteur van het document is bij twee uittreksels kennelijk vergeten die informatie te verwijderen.
- 3.5. Aan de hand van die informatie (het moment waarop deze twee uittreksels zijn vervaardigd) heeft KvK kunnen vaststellen dat die vanuit een en dezelfde KvK-account zijn aangevraagd, en welk account dat is. KvK stelt dat het gaat om een account van een middelgroot tot groot bedrijf.

De vorderingen

- 3.6. De Waarden c.s. vorderen in deze procedure, samengevat:

1. dat Google het e-mailaccount [email-adres] @gmail.com voor zover nog actief, binnen 48 uur na betekening van dit vonnis verwijdert en verwijderd houdt op straffe van een dwangsom van 10.000 per dag(deel) dat Google hier niet aan voldoet;
2. dat Google binnen 48 uur na betekening van dit vonnis schriftelijk opgave doet aan De Waarden c.s. van de gebruikersgegevens achter het betreffende account en de tijdstippen en data van de afgelopen vijf jaar dat deze gebruikers hebben ingelogd op de services van Google op straffe van een dwangsom van 10.000 per dag(deel) dat Google hier niet aan voldoet;
3. dat KvK binnen 48 uur na betekening van dit vonnis schriftelijk opgave doet aan De Waarden c.s. van de account-, adres- en bankgegevens, alsmede e-mailaccounts en IP-adres(sen) van de persoon of personen die de uittreksels hebben aangevraagd en de data en tijdstippen waarop dat heeft plaatsgevonden.

De vorderingen tegen Google: Google is feitelijk niet in staat aan het gevorderde te voldoen, vorderingen worden afgewezen

- 3.7. Google stelt voorop dat zij feitelijk niet in staat is aan de vorderingen te voldoen omdat het betreffende account op 31 januari 2022 door de gebruiker zelf is verwijderd en vervolgens via een geautomatiseerd proces bij Google op 3 maart 2022 definitief is opgeschoond (verwijderd). Bij die opschoning worden ook alle gegevens van het account en de accounthouder verwijderd. Het account is dus al verwijderd en Google kan, omdat De Waarden c.s. zich pas na 3 maart 2022 tot Google wendden, geen gegevens over de gebruiker van het account verstrekken. De Waarden c.s. trekken de geloofwaardigheid van wat Google stelt in twijfel, maar Google heeft als productie 4 een uitdraai van het account overgelegd waarop alle bekende gegevens worden vermeld. In dit geval zijn alle relevante velden leeg. De rechtbank ziet geen aanleiding om aan de juistheid van het door Google gestelde en in dat verband overgelegde document te twijfelen. De Waarden c.s. wijzen er nog op dat als je probeert het e-mailadres [email-adres] @gmail.com te registreren de mededeling krijgt *Deze gebruikersnaam wordt al gebruikt. Probeer een andere gebruikersnaam.* Google heeft daartegenover gemotiveerd aangevoerd dat het haar standaardbeleid is dat eenmaal verwijderde e-mailadressen in de toekomst niet nog een keer kunnen worden geregistreerd, behoudens een herstelperiode van een maand voor de gebruiker zelf, die hier is verlopen op 3 maart 2022.
- 3.8. De rechtbank kan geen vordering toewijzen wanneer vast staat dat de veroordeelde feitelijk niet in staat is om aan de veroordeling te voldoen, en daarom worden de vorderingen tegen Google afgewezen.

De vorderingen tegen KvK

- 3.9. De Waarden c.s. stellen primair dat KvK naar analogie van het standaardarrest Lycos/Pessers¹ onrechtmatig handelt door de verlangde gegevens niet te verstrekken, omdat de informatie die met behulp van de uittreksels is verspreid onmiskenbaar onrechtmatig is, en KvK door het verstrekken van de gegevens De Waarden c.s. in staat kan stellen de dader(s) in rechte te betrekken. Subsidiair doet De Waarden c.s. een beroep op artikel 843a Rv om inzage te verkrijgen.

3.10. KvK betwist niet dat het document "dossier [dossiernaam] " onrechtmatig is tegenover De Waarden c.s. KvK voert echter wel meerdere verweren op grond waarvan zij meent dat de vorderingen moeten worden afgewezen. Deze zullen hierna achtereenvolgens aan de orde komen.

De Waarden c.s. zijn ontvankelijk

3.11. KvK stelt primair dat De Waarden c.s. niet ontvankelijk zijn in hun vordering, omdat zij de bestuursrechtelijke weg van de Wet open overheid (Woo) had moeten bewandelen. Volgens KvK kunnen De Waarden c.s. op grond van artikel 4.1 Woo een verzoek indienen bij de KvK en kunnen zij, indien zij het niet eens zijn met het besluit van KvK op dat verzoek (dat KvK zou afwijzen), bestuursrechtelijke middelen aanwenden.

3.12. De rechtbank verwerpt dit verweer. Het verzoek van De Waarden c.s. heeft niets van doen met het controleren van het handelen van een bestuursorgaan. Dit is geen Woo-zaak. Eventuele toegang tot informatie op grond van de Woo staat in dit geval niet in de weg aan een civielrechtelijke procedure. Onder de Woo kan iedere burger om informatie verzoeken zonder daarvoor een belang nodig te hebben. In deze procedure gaat het om de vraag of De Waarden c.s. recht hebben op toegang tot specifieke, voor hen relevante informatie, waar KvK door puur toeval over beschikt en wat niets van doen heeft met het handelen van KvK.

KvK schendt zorgplicht door te weigeren De Waarden c.s. verder te helpen

3.13. KvK stelt subsidiair dat het arrest Lycos/Pessers alleen van toepassing is op internet service providers en niet doorgetrokken kan worden naar deze situatie, omdat KvK, anders dan een internet service provider, geen tussenpersoon is via wiens diensten de onrechtmatige gedragingen zijn verricht. De in Lycos/Pessers vastgestelde criteria zijn daarom volgens KvK in deze zaak niet van toepassing. Zij handelt dan ook niet in strijd met enige zorgplicht door het niet afgeven van de gevraagde gegevens, aldus KvK.

3.14. KvK heeft gelijk dat deze situatie anders is dan die van de internet service provider in Lycos/Pessers. KvK heeft immers (anders dan Lycos in die casus, of Google in deze casus) niet zonder dit te weten iemand een dienst geleverd die is gebruikt voor het plegen van een onrechtmatige daad. KvK is wél, zoals Lycos in die casus, de enige die iemand tegen wie onrechtmatig is gehandeld door een anonieme derde mogelijk verder kan helpen met het identificeren van die derde. KvK is in die positie terecht gekomen door een toevallige samenloop van omstandigheden (te weten: dat de anonieme auteur van het document KvK-uittreksels heeft gebruikt, dat hij of zij op enkele daarvan is vergeten de datum en tijdstip van vervaardiging weg te halen, waardoor KvK kan achterhalen via welk account de uittreksels zijn aangevraagd). Dat KvK de enige is die De Waarden c.s. verder kan helpen, is ook nogal toevallig; de meest voor de hand liggende route voor De Waarden c.s. om informatie over de anonieme auteur(s) te verkrijgen (Google, omdat het document is verspreid vanaf een Gmail-account) is afgesneden omdat dat account inmiddels is verwijderd. Het is een atypische situatie; KvK stelt ook dat zij nog nooit een kwestie als deze aan de orde heeft gehad.

3.15. De rechtbank acht het van groter belang dat KvK toevalligerwijs in de positie verkeert dat zij De Waarden c.s. mogelijk kan helpen de identiteit van iemand die onrechtmatig heeft gehandeld te achterhalen dan dat KvK niet (zoals een internet service provider) onwetend de onrechtmatige daad heeft gefaciliteerd. Daarbij weegt zwaar dat KvK de enige partij is die De Waarden c.s. mogelijk verder kan helpen. De door KvK aangedragen alternatieven leiden immers nergens toe (contact opnemen met de opstellers kan niet, want die hebben het emailadres direct opgeheven, via Google kan niet, zoals hierboven is overwogen, en De Waarden c.s. hebben op zitting goed uitgelegd dat een poging tot een strafrechtelijke traject nergens toe heeft geleid). Als je de enige partij bent die iemand verder kan helpen bij het optreden tegen een onrechtmatige daad en het niet of nauwelijks moeite (meer) kost om die partij te helpen (KvK beschikt, door haar eigen onderzoek, al over de informatie die De Waarden c.s. willen) heb je naar het oordeel van de rechtbank eerder een reden nodig om stil te zitten

dan om die partij te helpen.

- 3.16. KvK stelt dat zij stil moet zitten, omdat de Handelsregisterwet dient ter versterking van de rechtszekerheid in het economisch verkeer en daarom eenieder vrijelijk in het handelsregister moet kunnen kijken zonder daarbij het risico te lopen dat hun gegevens openbaar worden gemaakt. Dat overtuigt niet. Rechten zoals een recht om vrijelijk in een register te kijken zijn niet onbeperkt. Als vaststaat, zoals hier tussen KvK en De Waarden c.s., dat iemand onrechtmatig heeft gehandeld en zijn identiteit mogelijk kan worden achterhaald vanuit beperkte gegevens die beschikbaar zijn omdat hij ergens vrijelijk heeft rondgekeken, heeft het belang van de partij die onrechtmatig heeft gehandeld en anoniem wil blijven omdat hij graag weg wil komen met het onrechtmatige handelen het af te leggen tegen het belang van degene jegens wie onrechtmatig is gehandeld en die schade lijdt. De belangenafweging valt dus uit in het voordeel van De Waarden c.s. en in het nadeel van KvK en degene die onrechtmatig heeft gehandeld. Bij deze belangenafweging neemt de rechtbank tot uitgangspunt dat (a) de onrechtmatigheid en de schadelijkheid van (in ieder geval een deel van) de informatie gegeven zijn, (b) De Waarden c.s. er een reëel belang bij heeft de gegevens te verkrijgen (ook al is niet zeker dat de gegevens van de account van waaruit de uittreksels zijn aangevraagd leidt tot identificatie van degene die de onrechtmatige daad heeft gepleegd, zie hierna onder 3.20) en (c) er geen alternatieve, minder ingrijpende manieren zijn om (mogelijk) de identiteit te achterhalen van de pleger van de onrechtmatige daad (zie hiervoor onder 3.15). De rechtbank gaat zeker niet uit van het bestaan van een algemene regel dat een ieder die kennis bezit van bepaalde informatie verplicht is deze te verschaffen aan een partij die een redelijk belang heeft bij kennisneming daarvan.²

Geen strijd met AVG

- 3.17. Volgens KvK is zij verplicht de AVG na te leven en valt een eventuele verstrekking van persoonsgegevens van opvragers van handelsregistergegevens onder de AVG. Zij stelt dat aan haar als overheidsinstantie geen beroep toekomt op de in artikel 6 lid 1 sub f AVG (gerechtvaardigd belang) genoemde grondslag. De rechtbank heeft echter al vastgesteld dat uit het onderzoek van de KvK slechts is gebleken dat de uittreksels vanuit een bedrijf zijn aangevraagd. De gegevens van dat bedrijfsaccount zijn niet herleidbaar tot een persoon. Dit betekent in dit concrete geval dat de AVG niet van toepassing is, omdat toewijzing van de vordering (voor zover die kan worden toegewezen) niet tot gevolg heeft dat er persoonsgegevens zullen worden verwerkt. De AVG ziet (artikel 1) alleen op de verwerking van gegevens van natuurlijke personen. Daarvan is in dit concrete geval dus geen sprake, zodat het beroep van KvK op de AVG hierop afstuit.
- 3.18. Overigens geldt dat KvK alleen voor zover het gaat om verwerking van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van haar publiekrechtelijke taak, namelijk het beheren van het Handelsregister, geen beroep kan doen op de in artikel 6 lid 1 sub f AVG genoemde grondslag. Voor zover die verwerking een ander doel dient, zoals hier de verstrekking van (persoons)gegevens aan een derde om de identiteit te achterhalen van iemand die een onrechtmatige daad heeft gepleegd, kan KvK wel een beroep doen op artikel 6 lid 1 sub f AVG.

De door De Waarden c.s. gevraagde gegevens

- 3.19. De eis tegen KvK ziet op de account-, adres- en bankgegevens, alsmede e-mailaccounts en IP-adres(sen) van de persoon of personen die de uittreksels hebben aangevraagd en de data en tijdstippen waarop dat heeft plaatsgevonden. De rechtbank gaat er vanuit dat KvK, zoals zij heeft gesteld en De Waarden c.s. niet hebben betwist, niet meer kan verstrekken dan de gegevens (naam en contactgegevens) van het middelgrote tot grote bedrijf vanuit wiens account de uittreksels zijn aangevraagd. De Waarden c.s. zijn al bekend met de data en tijdstippen waarop de twee uittreksels zijn aangevraagd; het is niet duidelijk waarom zij er belang bij zouden hebben dat KvK uitzoekt

wanneer precies de andere uittreksels zijn opgemaakt, zodat de rechtbank dat deel van de vordering niet toe zal wijzen.

3.20. KvK stelt dat het onduidelijk is of de informatie die zij kan verstrekken De Waarden c.s. verder helpen bij het achterhalen van de persoon die onrechtmatig heeft gehandeld, omdat zij slechts de naam van het bedrijf kan doorgeven vanuit wiens account de uittreksels zijn aangevraagd. De Waarden c.s. hebben op de zitting naar voren gebracht dat die informatie haar wel degelijk zal kunnen helpen om te achterhalen welke persoon achter de publicatie zit. KvK heeft dit niet betwist, zodat de rechtbank er van uitgaat dat er een reële kans bestaat dat de informatie die KvK kan verstrekken De Waarden c.s. wel degelijk verder helpt in hun zoektocht.

Positie van andere eisers dan eiseres onder 1

3.21. Het feit dat de advocaat van De Waarden c.s. zich tot het moment van dagvaarden naar KvK toe alleen maar als advocaat van eiseres onder 1 heeft gepresenteerd betekent niet dat KvK door te weigeren te gevraagde informatie te verschaffen slechts onrechtmatig handelt jegens deze eiseres, omdat de andere eisers er niet formeel voor dagvaarding om hebben gevraagd. De opstelling van KvK maakt duidelijk dat het zinloos zou zijn geweest daarom te vragen.

Proceskosten

3.22. De Waarden c.s. zijn in de zaak tegen Google in het ongelijk gesteld en moeten daarom de proceskosten (inclusief nakosten) betalen. De proceskosten van Google worden begroot op:

- griffierecht 676,00
- salaris advocaat 1.228,00 (2 punten × 614,00)
- nakosten 178,00 (plus de verhoging zoals vermeld in de beslissing)

Totaal 2.082,00

3.23. KvK is in het ongelijk gesteld en moet daarom de proceskosten (inclusief nakosten) van De Waarden c.s. betalen. De proceskosten van De Waarden c.s. worden begroot op:

- kosten van de dagvaarding	129,14	
- griffierecht	338,00	
- salaris advocaat	614,00	(1punt × 614,00)
- nakosten	178,00	(plus de verhoging zoals vermeld in de beslissing)
Totaal	1.259,14	

Aan griffierecht wordt de helft van het totale door De Waarden c.s. betaalde griffierecht berekend, omdat de procedure mede is ingesteld tegen Google en De Waarden c.s. maar eenmalig griffierecht hebben betaald. Om die reden wordt ook één punt aan salaris toegekend in plaats van twee.

4 De beslissing

De rechtbank

4.1. beveelt KvK om binnen twee dagen na betekening van dit vonnis aan De Waarden c.s. opgave te doen van de gegevens van het onder 3.19 genoemde account, en bepaalt dat KvK een dwangsom verbeurt van 10.000,- per dag of gedeelte van een dag dat zij niet aan dit bevel voldoet,

- 4.2. veroordeelt KvK in de proceskosten van De Waarden c.s. van 1.259,14, te betalen binnen veertien dagen na aanschrijving daartoe, te vermeerderen met 92,00 plus de kosten van betekening als KvK niet tijdig aan de veroordelingen voldoen en het vonnis daarna wordt betekend,
- 4.3. veroordeelt De Waarden c.s. in de proceskosten van Google van 2.082,00, te betalen binnen veertien dagen na aanschrijving daartoe, te vermeerderen met 92,00 plus de kosten van betekening als De Waarden c.s. niet tijdig aan deze veroordeling voldoen en het vonnis daarna wordt betekend,
- 4.4. verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad,
- 4.5. wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. N.A.J. Purcell en in het openbaar uitgesproken op 9 oktober 2024.

CR 4529

¹ Hoge Raad 25 november 2005, ECLI:NL:HR:2005:AU4019

² Hoge Raad 25 november 2005, ECLI:NL:HR:2005:AU4019, rov. 5.2.2, laatste volzin
